105 . Mangalia | Judeţ: Constanţa | Punct: str. Vasile Alecsandri, nr. 10, lot 2, proprietatea Iulian Gabriel Pralea | Anul: 2010

Anul: 2010
Cod RAN: 60491.03
Perioade: Antichitate, Evul Mediu
Epoci: Epoca greacă, Epoca elenistică, Epoca romană târzie, Evul Mediu
Tipuri sit: tip neprecizat
Categorii sit: Apărare (construcţii defensive), Civil, Domestic
Autori: Nicolae Alexandru, Alexandru Alexiu, Robert Constantin, Mihai Ionescu
Instituții: Muzeul de Arheologie "Callatis", Mangalia, Muzeul de Arheologie "Callatis", Mangalia, Muzeul de Arheologie "Callatis", Mangalia, Muzeul de Arheologie "Callatis", Mangalia

Raport

Amplasamentul este situat în centrul oraşului Mangalia, în apropierea Pieţei centrale şi a hotelurilor de pe faleză.

Cercetarea s-a realizat pe cele trei secţiuni deja amintite.

Situaţia planimetrică este următoarea:

S1, de 12x3m, orientata N-S.

În c.1-2, la - 0,5 m a fost cercetat o parte a unui pavaj ce a aparţinut unei străzi magistrale a Callatisului din sec. VI p.Chr. Pavajul este realizat din dale mari de calcar şi se află la -1,25 m. Din păcate, atât în partea de V, cât şi în cea de N a pavajului, acesta a fost distrus de intervenţii medievale şi moderne.

La E pavajul este bordat de un zid, Z1, ce a avut cel puţin trei faze constructive, zid al unei clădiri romano-bizantine ce reprezenta şi latura de E a străzii în discuţie. Fundaţia zidului ce a fost cercetată până la cca.-2,50 m, este realizată din blochete de calcar legate cu un mortar friabil ce are în componenţă var şi nisip de mare. La nivelul pavajului zidul are o lăţime de 0,80 m, fiind realizat din blocuri foarte mari de calcar, legate cu pământ, iar, probabil a treia fază a zidului, ce s-a păstrat până la cca. 0,50 m, a fost realizata din blochete mici de calcar, nefasonate şi are o lăţime de 0,70 m. Această ultimă fază a zidului poate fi datată la sfârşitul sec. VI şi începutul sec. VII.

Este de remarcat faptul ca, spre N, zidul a fost demantelat de intervenţiile moderne până la o adâncime de cca. -2,20 m.

Pe latura de E a secţiunii şi a lui Z1, la o adâncime de ca. -1,70 m, a fost cercetat Z2, perpendicular pe Z1, realizat în aceeaşi tehnică constructivă ca şi fundaţia lui Z1. Z2 este lat de 0,50 m şi realizat din blochete de calcar legate cu mortar, refolosind inclusiv spolia. Zidul Z2 este de fapt zidul de N al încăperii α, cercetată în S2.

În c.3 cercetarea s-a oprit la cca. -2,50 m, pe un strat de nivelare.

În c.3-4 a fost cercetată o parte a încăperii β, unde, între altele, au fost descoperite: un dolium fragmentar, fragmente din capacul acestuia, vase ceramice fragmentare databile la sfârşitul sec. VI şi începutul sec. VII p.Chr. între care remarcăm fragmente de amfore cu striuri mărunte şi partea inferioară a unui vas cu umbo, de asemenea, sticlă fragmentară de geam şi doua picioare de pahar din sticlă, o unealtă din fier cu belciug, toate într-un masiv nivel de incendiu ce a marcat sfârşitul vieţii antice la Callatis, la începutul sec. VII p.Chr.

Latura de N a încăperii β este reprezentată de zidul Z3, descoperit în c.4, la -0,55 m, zid lat de 0,70 m, realizat din blochete de calcar legate cu mortar. Atât Z1, cât şi Z3, au fost demantelate în această zonă de

Generat la: 06.08.2025 16:38

fundaţia unei locuinţe moderne şi de o groapă de var.

S2, paralelă cu S1, la 1,20 m E de S1: 7 x 2,20 m:

Până la cca. -2,25 m depunerile antice, inclusiv zidurile, au fost afectate de intervenţii moderne.

La -2,25 m au fost descoperite Z4 şi Z5, care întregesc încăperea α, împreună cu Z1 şi Z2. Este vorba de ziduri late de 0,70 m, realizate din blochete de calcar legate cu pământ. Este posibil ca, pe latura de E a încăperii, să se fi aflat o intrare lată de 0,60 m. Fundaţia zidului a fost urmărită într-un sondaj până la adâncimea de -3,80 m, fără a fi descoperită plinta acestuia.

Din materialele recuperate din sondajul efectuat până la -3,80 m, amintim fragmente de vase ceramice databile în sec. II-III p.Chr, chiar ceramică getică si, de asemenea, fragmente ceramice romano-bizantine, ceea ce demonstrează, că atât nivelarea, cât şi locuinţa în discuţie sunt databile în această epoca.

S3, de forma trapezoidală, paralel, la cca. 1,50 m V de S1, cu latura lungă de 10,50 m.

În această secţiune a fost cercetată o stradă magistrală cu direcţia N - S, al cărei pavaj, descoperit la -1,40 m, este realizat din plăci mari şi foarte mari de calcar de cca. 1,40 x 1 x 0,25 m. Pe mijlocul străzii, datorită unei intervenţii moderne ce a scos pavajul, a fost cercetat un canal de scurgere a apelor pluviale şi menajere de dimensiuni monumentale: 0,85 m lăţime şi 1,45 m adâncime. Canalul este realizat în aceeaşi tehnică precum canalul descoperit în zona hotelului President, cu dale de mari dimensiuni pe fund, iar pereţii sunt realizaţi din plăci foarte mari de 1,45 x 0,85 x 0,25 m aşezate vertical pe placa de pe fundul canalului. Deasupra plăcilor aşezate vertical sunt aşezate orizontal două blocuri de calcar peste care, la rândul lui, este aşezat capacul.

În colţul de NE al secţiunii, tot în zona străzii, a fost descoperită şi o placă de calcar ce are deasupra cărămidă legată cu mortar, probabil, dărâmătura de la una din clădirile din zonă, realizata în opus mixtum, sau o refacere cu cărămidă a pavajului străzii.

Din păcate, intervenţia modernă a scos materialul arheologic antic atât de pe stradă, cât şi din interiorul canalului; din această secţiune putem aminti un suport din fier, ceramică fragmentară romano-bizantină, ceramică modernă şi o pafta din bronz databilă în sec. XVIII - XIX.

Cu privire la strada principală cercetată subliniem faptul că lăţimea acesteia este de 5,50 m şi că, după orientare, făcea probabil joncţiune cu strada principală cu orientare E - V ce a fost descoperită în zona Hotelului President.

Tot în SIII, în partea sa nordică, sunt de semnalat zidurile unei locuinţe moderne, descoperite la cca. –0,75 m, ziduri din blochete de calcar legate cu pământ, late de cca. 0,60 m.

Situaţia stratigrafică.

S1, profilul de E: 0-0,15, strat de nisip; -0,15-0,50m strat vegetal; cca. -0,50-1 m dărâmătură modernă, ţigle, piatră; -1-1,25 brun-gălbui şi arsură; cca. -1,50 -2 m nivel de incendiu ţigle, olane, chirpic ars; -2 -2,50 m nivelare cu loess şi pigment de arsură.

Considerăm ca prezenta cercetare aduce o contribuţie în plus la cunoaşterea Callatisului în epoca romano-bizantină şi la datarea distrugerii acestuia la sfârşitul sec. VI şi începutul sec. VII p.Chr., cu ocazia atacurilor avaro-slave la Dunărea de Jos după anul 602 p.Chr.

Informații suplimentare online

Raportul 4641 din cronica.cimec.ro
Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro